

**ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І.
МЕЧНИКОВА ЦЕНТР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ**

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами анкетування здобувачів вищої освіти
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
які навчаються за освітньо-професійною програмою
«Соціальна робота»

Одеса-2023

1. Загальна інформація про дослідження і респондентів

Метою анкетування було вивчення думки здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу в ОНУ імені І.І. Мечникова. Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та одним із механізмів реалізації студентоцентрованого навчання. Опитування здобувачів вищої освіти є анонімним і проводилось онлайн.

Анкетування проведено у II семестрі 2022-2023 навч. року. Учасники анкетування – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Соціальна робота». Опитування проводилось за анкетами: «Якість освітньої програми», «Якість освіти», «Якість викладання». Бланк анкети «Якість освітньої програми» містить 9 запитань стосовно змісту освітньо-професійної програм. Бланк анкети «Якість освіти» містить 34 запитання, три з них – відкритих.

Аналіз відповідей респондентів здійснювався в цілому за освітньо-професійною програмою.

2. Результати опитування за анкетною «Якість освітньої програми»

В опитуванні взяли участь 38 здобувачів вищої освіти, які навчаються на всіх курсах бакалаврату за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості змісту освітньо-професійної програми представлено у таблиці 1.

Таблиця 1

Оцінювання якості змісту ОПП «Соціальна робота» здобувачами вищої освіти (у відсотках)

№		Так (%)	Ні (%)	Ін.відповідь (%)
1	Чи реалізовується за Вашою ОП вільний вибір дисциплін?	92,3	2,6	5,1
2	Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?	94,8	2,6	2,6
3	Чи порушується, на Вашу думку, логіка викладання дисциплін ОП вашої спеціальності?	8,1	91,9	-
4	Чи зустрічається дублювання змісту навчального матеріалу дисциплін ОП вашої спеціальності?	10,8	89,2	-
5	Чи співпали Ваші очікування щодо ОП Вашої спеціальності з її реальним змістом?	97,3	2,7	-

Аналізуючи відповіді здобувачів освіти на питання анкети щодо відповідності змісту освітньо-професійної програми їхнім очікуванням, слід зазначити, що високий відсоток респондентів задоволені (97,3%) складовою освітньо-професійної програми. Досліджуючи відповіді студентів на запитання анкети, можна зазначити, що 92,3% опитаних здобувачів освіти відповіли, що в процесі реалізації освітньої програми здійснюється вільний вибір навчальних дисциплін, обсяг практичної підготовки є достатнім (94,8%). Лише 10,8% опитуваних вважають, що є наявні певні загальні повтори змісту навчальних дисциплін, що також підтверджує достатньо високий рівень якості змістового складнику освітньої програми. І 91,9% студентів вважають що логіка викладання дисциплін ОП спеціальності не порушується

Здобувачі вищої освіти хотіли би більше вивчати більше дисциплін у галузі права, першої допомоги, практика англійської мови, предметі присвячені інклюзії та захисту населення, нові напрямки психологічних дисциплін та спрямованих на особистісну психологічну підготовку соціальних працівників, мова жестів, hr-менеджмент, соціальна робота в такими категоріями населення як: військовослужбовці, ЛГБТК+ персони, а також предметів практичної спрямованості. Дисципліни, які деякі студенти бажали вилучити: «Персонологія», «Соціальна культурологія», «Фізична культура», «Культурологія», «Філософія». Водночас, більша кількість респондентів вважає, що всі дисципліни є потрібними і не бачать необхідності вилучати якісь з них. Вони вказали, що «Всі дисципліни по своєму потрібні», «Немає таких», «Жодну», «Я б нічого не вилучала, всі дисципліни дуже потрібні і цікаві», «Усі влаштувають»

За результатами опитування сформовано такі пропозиції щодо поліпшення змістового складнику освітньо-професійної програми:

1. Розглянути можливість поглиблення підготовки здобувачів з дисциплін у галузі права, першої допомоги, практика англійської мови, предметі присвячені інклюзії та захисту населення, нові напрямки психологічних дисциплін та спрямованих на особистісну психологічну підготовку соціальних працівників, мова жестів, hr-менеджмент, соціальна робота в такими категоріями населення як: військовослужбовці, ЛГБТК+ персони та включити відповідні навчальні дисципліни до переліку вибіркових
2. Розглянути можливість посилення практичної підготовки здобувачів.
3. Розглянути можливість перегляду та посилення змістовної та практичної складової дисциплін обов'язкового циклу «Персонологія», «Соціальна культурологія», «Фізична культура», «Культурологія», «Філософія» у діючій ОП.
4. Посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

3. Результати опитування за анкету «Якість освіти»

В опитуванні взяли участь 35 здобувачів вищої освіти, які навчаються на бакалавраті за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота». Запитання анкети «Якість освіти» розподіляються за такими блоками: участь здобувачів вищої освіти у забезпеченні якості освітньої програми, якість оцінювання результатів навчання, якість викладання, організація та загальна підтримка освітньої програми.

Відповіді здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня на питання блоку «Участь у забезпеченні якості освітньої програми» засвідчили, що з твердженням про можливість бути залученими до забезпечення якості освіти, цілком погодились - 91.18%, частково - 8.82% студентів. Вважають що можуть обирати навчальні дисципліни – 79.41%, частково так вважають - 14.71% респондентів, і не погодились із цим твердженням - 5.88%. С твердженням «Я маю можливість впливати на визначення змісту навчальних дисциплін» погодились повністю - 61.76%, частково - 23.53% і не вважають так - 14.71% студентів. Респонденти вважають що мають можливість впливати на зміст (набір дисциплін) освітньої програми, за якою я навчаюсь - 61.76%, частково погодились із цим твердженням - 32.35% і не погодились - 5.88%. Вважають себе задоволеними якістю освітньої програми, по якій навчаються 93.75% студентів і частково - 6.25%. Такі результати свідчать про достатній рівень залученості здобувачів вищої освіти до процесів забезпечення якості освіти та інформування їх щодо управлінських рішень, прийнятих за результатами опитувань, а також про високий рівень задоволення студентів щодо можливості залучення до забезпечення якості освіти.

Результати анкетування за блоком запитань «Якість оцінювання результатів

навчання» засвідчили, що високий відсоток (85.29%) респонденти вважають способи і методи оцінювання результатів навчання справедливими і лише 14.71% частково із цим погоджуються. Високий відсоток опитуваних (82.35%) визначили опитаних здобувачів зазначили, отримують детальний відгук (зворотній зв'язок); у 17.65% лише частково погоджуються з твердженням. З них респондентів майже завжди швидко (70.59%); у 26.47% частково швидко і лише 2.94% не швидко. У 88.24% про свою роботу і цей відгук допоміг їм з'ясувати ті речі, які вони не розуміли, і тільки 11.76% частково погоджуються із цим твердженням. Ці результати свідчать про високий рівень задоволеності студентів якістю оцінювання результатів навчання (88.24%); 8.82% вважають, що частково мають таку можливість і 2.94% не погоджуються із цим твердженням. Вважають підтримку і корисні поради щодо навчання достатньою 91.18% студентів і частково погоджуються із цим твердженням 8.82% респондентів

Оцінювання блоку «Якість викладання» здійснюється з метою дослідження рівня якості викладання, видів інформаційних ресурсів, які супроводжують цей процес, а також дотримання принципів академічної доброчесності. В цілому анкетування за даним блоком показало, що високий відсоток здобувачі вищої освіти вважають викладачів за своєю освітньою програмою висококваліфікованими та компетентними (85.29%), і частково погоджуються із цими твердженнями 14.71% респондентів. Щодо організації та підготовки до занять 88.24% студентів погоджуються з твердженням, і лише 11.76% частково погоджуються. Швидкий контакт з викладачами, коли виникає така необхідність відбувається у 79.41% студентів, лише 20.59% частково погоджуються з цим твердженням. Вважають корисними настанови та вичерпні консультації, щодо навчання у разі необхідності 91.18%, 5.88% - частково згодні і 2.94% не згодні. Високий відсоток студентів (91.18%) вважає що навчання належним чином готує до сучасної кар'єри за спеціальністю і лише 8.82% частково погоджуються із цим твердженням. Відповідно до застосування викладачами різноманітних викладацьких методик для забезпечення ефективності навчання, якісно пояснюють матеріал та належним чином забезпечують методично самостійну роботу - 91.18% респондентів повністю згодні і лише 8.82% частково згодні з цим твердженням. 84.38% студентів зазначили, що під час навчання загальне ставлення викладачів до було об'єктивним і неупередженим і частково з цим погоджуються 15.63%

Відповідно до блоку «Організація та загальна підтримка освітньої програми», всі студенти визначають частку навчального часу, яка відведена на самостійну роботу і 96.88% вважають, що ресурси для вивчення матеріалу доступні з можливістю виходу до мережі Інтернет для пошуку необхідних матеріалів - 81.25%. Вважають свій розклад занять є ефективним та зручним - 90.63% респондентів, лише частково - 9.38%. Він дозволяє використовувати час ефективно для 87.5% респондентів і частково для 12.5%. Ознайомлені з порядком перескладання заліків, іспитів - 96.88% і 3.13% частково погоджуються із цим твердженням. Всі 100% студентів ознайомлені з процедурою реагування університету на порушення академічної доброчесності і з процедурою врегулювання конфліктних ситуацій в університеті (93.75%). Ознайомлені з роботою психологічної служби університету - 78.13% респондентів, не ознайомлені - 6.25%, частково - 15.63%. Ці результати відображають загалом позитивну оцінку студентів щодо організації та загальної підтримки освітньої програми.

Серед сильних сторін університету здобувачі вищої освіти відмітили:

Щодо викладачів: робота кафедри, позитивна атмосфера та довірливі стосунки між викладачами і студентами, компетентність, людяність викладачів та керівництва, заохочення та підтримка студентів у навчанні, індивідуальний підхід.

Щодо навчання: якісна освітня програма профільних предметів, загальнодоступність ресурсів для самостійного навчання, дружня атмосфера в групі, цікавість дисциплін та практичних занять, активне студентське життя, можливість реалізувати творчий потенціал через участь у різних активностях.

Щодо університету в загалом: корпуси університету, різноманітність університетських заходів.

Приклади відповідей студентів на запитання «Що Вам подобається в університеті?»:

- Робота кафедри, атмосфера, довіра між викладачами та студентами, якісна освітня програма профільних предметів
- Загальнодоступність і надання ресурсів для отримання знань на самостійну роботу.
- Викладачі, які прививають студентам любов до нашої спеціальності, заохочують до навчання і підтримують студентів у багатьох питаннях.
- Мені подобається вибір дисциплін, організація та структура викладання
- Подобається, що в нас діє принцип добровільності. Ми відкриті до викладачів, викладачі відкриті до нас.
- Мені подобаються викладачі, тому що вони дуже чуйні по відношенню до студентів. Також це цікаві дисципліни та практичні заняття.
- Індивідуальний підхід до студента. Людяність викладачів та керівництва. Бонус, що мене не відраховали.
- Активне студентське життя, підтримка викладачів, актуальні теми лекційних та практичних занять та загалом цікаві предмети
- Викладацький колектив просто чудовий. Дуже вдячна викладачам за якісну роботу, цікавий, корисний та актуальний матеріал, за їх щире ставлення до студентів та своєї викладацької діяльності
- Можливість реалізувати свій творчий потенціал через залучення у різні активності для студентів, взаємодія студентів різних спеціальностей та факультетів

До слабких сторін університету здобувачі вищої освіти віднесли недостатнє матеріально-технічне оснащення та технічними помилками організації роботи окреми викладачів.

Рекомендації за результатами анкетування

1. Посилити роботу щодо поінформованості здобувачів вищої освіти щодо роботи психологічної служби університету
2. Посилити стан методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів освіти з навчальних дисциплін.
3. Розглянути можливість врахування потреб здобувачів під час складання розкладу.
4. Сприяти інформуванню здобувачів вищої освіти стосовно змін, що вносяться до ОП на основі результатів анкетування.

Результати опитування за анкетною «Якість викладання» доведені до відома декану факультету, а також до кожного викладача. За результатами анкетування сформовано такі рекомендації: на засіданнях кафедр звернути увагу викладачів на обов'язкове повідомлення на початку вивчення навчальної дисципліни системи та критеріїв оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти, загальних «правил гри», їхнього обов'язкового дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни; звернути увагу викладачів на неприпустимість зневажливого ставлення до студентів та важливість самоорганізованості викладачів.

Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості реалізації освітньо-

професійної програми доведено до відома декана факультету психології та соціальної роботи, гаранта освітньої програми «Соціальна робота» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедри соціальної роботи, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.